

ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ STEFES ТА МІКРОДОБРИВ YARA VITA ПРОТИ ХВОРОБ ЛИСТКОВОГО АПАРАТУ БУРЯКУ ЦУКРОВОГО

Потапов А. В., здобувач ступеня доктора філософії, Грабовський М. Б., доктор с.-г. наук, професор, Качан Л. М., канд. с.-г. наук, доцент, Білоцерківський національний аграрний університет, пл. Соборна, 8/1, м. Біла Церква, Київська обл., Україна, 09117, e-mail: roslynnystvo@ukr.net

Ключові слова: буряки цукрові, фунгіциди, мікродобрива, церкоспороз, борошніста роса

Хвороби листкового апарату буряків цукрових (*Beta vulgaris L.*) негативно впливають на рослини, порушуючи фотосинтетичну активність листків, біохімічні реакції, синтез цукрів, знижують урожайність коренеплодів та погіршують їх технологічну якість.

Найбільш поширеними хворобами буряків цукрових в Україні є коренеїд, церкоспороз, пероноспороз, вірусні захворювання. Найбільше уражуються посіви буряків церкоспорозом в господарствах Волинської (10 %), Житомирської (9 %), Київської (7 %) та Рівненської (7 %) областей. У майбутньому розвиток цієї хвороби слід очікувати, перш за все, у господарствах зон Лісостепу та Полісся за умов сприятливих для розвитку збудника, а також порушені агротехнічних умов вирощування культури й відсутності превентивного обробітку посівів хімічними або біологічними препаратами. В той же час борошніста роса фіксується на 2 % обстежених рослин і її розвиток хвороби становить 1 %, що значно менше економічного порогу шкодочинності. Сильніше уражуються нею посіви буряка цукрового в Київській (6 %) та Чернігівській (3 %) областях.

Сучасні гібриди і сорти буряків цукрових відрізняються різною стійкістю до церкоспорозу і в роки сильного розвитку цієї хвороби по-різному уражуються. Важливого значення при цьому набуває профілактичне застосування фунгіцидів. Сприйнятливість або стійкість гібридів буряків цукрових до хвороб генетично обумовлена, хоча значною мірою залежить від умов навколишнього середовища та агротехнічних прийомів. В регіонах з високим рівнем поширення церкоспорозу важливим є використання гібридів із високою стійкістю до цього збудника, але недоліком таких гібридів є нижча врожайність коренеплодів порівняно із звичайними генотипами.

Без застосування сучасного фунгіцидного захисту та збалансованого мінерального живлення досить важко досягти високої врожайності коренеплодів та виходу цукру буряків цукрових. Тому пошук найбільш ефективної моделі застосування фунгіцидів в поєднанні з мікродобривами є актуальним питанням у технології вирощування цієї культури.

Метою досліджень було визначення ефективності застосування фунгіцидів компанії Stefes та мікродобрив YaraVita проти церкоспорозу та борошністої роси в посівах буряку цукрового.

Дослід проводився за наступною схемою: Фактор А. Гібриди буряку цукрового. 1. Пушкін; 2. Акація. Фактор В. Застосування мікродобрив. 1. Контроль без мікродобрив; 2. YaraVita Bortrac 150 (3 л/га); 3. YaraVita Mancozin (1 л/га). Фактор С. Фунгіциди. 1. Контроль (без застосування фунгіцидів); 2. Штефстробін к.с. (0,6 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штільвет (0,1 л/га) 3. Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефстробін к.с. (0,6 л/га) + Штільвет (0,1 л/га) 4. Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штільвет (0,1 л/га).

Площа посівної ділянки становила 108 м², облікової – 81 м², повторність – чотириразова. Розміщення варіантів – послідовне. Технологія вирощування буряків цукрових загальноприйнята для зони Лісостепу, крім прийомів, які були поставлені на вивчення.

На кінець першої декади вересня поширеність церкоспорозу, в середньому по досліді становила 14,9 % за інтенсивності розвитку – 10,1 %. На контрольних варіантах у гібриду Пушкін поширеність церкоспорозу і інтенсивність розвитку хвороби була в межах 25,0–28,3 % і 19,2–22,4 %, а у гібриду Акація – 22,4–26,8 % і 18,2–21,4 %. На другому варіанті

фунгіцидного захисту (Штефстробін к.с. (0,6 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штільвет (0,1 л/га)) поширеність і інтенсивність розвитку хвороби становила 12,5 і 7,4 %. Максимальна ефективність захисту від церкоспорозу була отримана на третьому варіанті (Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефстробін к.с. (0,6 л/га)+ Штільвет (0,1 л/га)). Поширеність і інтенсивність розвитку хвороби при цьому становила 10,9 і 6,4 %. На четвертому варіанті (Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штільвет (0,1 л/га)) ці показники склали 11,3, 6,6 %, відповідно. При застосуванні мікродобрив YaraVita Bortrac 150 (3 л/га) і YaraVita Mancozin (1 л/га) поширеність і інтенсивності розвитку церкоспорозу становили 13,4 і 12,8 % та 9,3 і 8,7 %.

Поширеність борошнистої роси становила, в середньому по досліді, 1,6 % а інтенсивність розвитку 0,6 %. Тобто суттєвого впливу на рослини буряків цукрових ця хвороба не мала а її поширення та розвиток обмежували за допомогою фунгіцидного захисту в комбінації з використанням мікродобрив YaraVita.

Найбільш ефективним варіантом захисту рослин буряків цукрових від церкоспорозу виявився Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефстробін к.с. (0,6 л/га)+ Штільвет (0,1 л/га) в комбінації з листовим підживленням мікродобривом YaraVita Mancozin (1 л/га) а проти борошнистої роси цей же варіант фунгіцидного захисту і використання мікродобрива YaraVita Bortrac 150 (3 л/га).

UDC 633.63: 631.54

Potapov A. V., Grabovskyi M. B., Kachan L. M. APPLICATION OF STEFES FUNGICIDES AND YARAVITA MICROFERTILIZERS AGAINST SUGAR BEET LEAF DISEASES.

Bilotserkivsky national agrarian university, roslynnystvo@ukr.net

It has been established that the most effective option for protecting sugar beet plants from cercosporosis is the use of Tserkoshtef, k. s. (0.5 l/ha) + Stefstrobin k.s. (0.6 l/ha)+ Stilvet (0.1 l/ha) in combination with foliar feeding with microfertilizer YaraVita Mancozin (1 l/ha) and against powdery mildew the same option of fungicidal protection and the use of microfertilizer YaraVita Bortrac 150 (3 l/ha).

Key words: *sugar beets, fungicides, microfertilizers, cercosporosis, powdery mildew*

УДК 632.7:633.11

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НА КІЛЬКІСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ СКЛАД ЕНТОМОКОМПЛЕКСУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Л. А. Сергєєв, канд. с.-г. наук, e-mail: sla80@ukr.net,

С. П. Ужєвська, канд. біол. наук, доцент, e-mail: grass_snake@ukr.net,

С. І. Бурікіна, канд. с.-г. наук, e-mail: burykina@ukr.net,

Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН

Ключові слова: *озима пшениця, передпосівна обробка, ентомофауна*

На початкових етапах органогенезу актуальним є формування достатньо розвинутих рослин, стійких до стресу. У цьому напрямку визначальним стає стратегія підготовки насіння до сівби з використанням ефективних захисно-стимулюючих комплексів. Біологізація землеробства потребує альтернативи хімічним засобам захисту. В цьому напрямку перспективним є використання для протруєння насіння пшениці біологічних захисних комплексів. *Метою роботи* було визначення відмінностей у ентомокомплексах на